

U bevindt zich hier > start > politiek

Nood aan duidelijkheid over migrantenstemrecht

fi | Niet-Europese vreemdelingen mogen meestemmen

Brussel 14:30 | 17-11-2005 Op minder dan een jaar van de gemeenteraadsverkiezingen is er nog altijd geen duidelijkheid over de inschrijvingstermijn voor niet-Europese vreemdelingen. Die mogen voor het eerst meestemmen. Dr. Dirk Jacobs (ULB) dringt aan op spoed.

Minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael (VLD) legt momenteel de laatste hand aan een wijziging van de kieswetgeving die voor het eerst stemrecht verleent aan niet-Europese vreemdelingen voor de lokale verkiezingen. Die vinden plaats in oktober volgend jaar.

Wat verandert er juist?

Dirk Jacobs: Het is vergelijkbaar met de situatie voor de onderdanen van Europese lidstaten. Vreemdelingen die vijf jaar legaal in ons land verblijven zullen zich kunnen inschrijven op de kieslijst. Ze leggen een verklaring af op eer dat ze de grondwet en de wetten van ons land respecteren alsook het Europees verdrag voor de Rechten van de Mens. Eens ze ingeschreven zijn, verloopt de procedure zoals bij de Belgen. Ze worden opgeroepen om te stemmen en zijn daar dan ook toe verplicht. In tegenstelling tot Europeanen kunnen ze niet verkozen worden, niet als schepen, ook niet als gemeenteraadslid. Europeanen kunnen voor het eerst wél schepen worden, maar geen burgemeester.

Mogen we in Brussel grote verschuivingen verwachten door de invoering van het stemrecht voor migranten?

Jacobs: Ik denk van niet. Veel hangt af van hoeveel allochtonen zich inschrijven op de kieslijst. In 2000, toen de Europeanen mochten deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen, heeft slechts 10 procent zich ingeschreven. We zien tegelijk ook hoe allochtonen, die Belg zijn geworden, goed gescoord hebben tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 2000. Ze haalden hoge voorkeurstemmen. De politieke partijen hebben elkaar beconcurrerd om allochtone stemmentrekkers op de lijst te krijgen. Dat heeft binnen de partijen voor spanningen gezorgd, omdat nogal wat allochtonen onverwachts verkozen raakten. Ik denk dat daaruit leergeld is getrokken en dat de partijen hun allochtone kandidaten bij de volgende verkiezingen oordeelkundiger zullen selecteren.

Sommigen verwachten dat vooral de PS zijn voordeel zal doen met het stemrecht voor migranten.

Jacobs: De exit-polls van ULB-onderzoeker Pascal Delwit tonen aan dat allochtonen inderdaad meer op linkse partijen stemmen, maar dat stemgedrag sluit aan bij hun socio-economische profiel: eerder laaggeschoold, eerder arbeider. Aan de andere kant wijzen tal van internationale studies erop dat het stemgedrag van allochtonen niet verschilt van dat van autochtonen, niet in hun visie op de politiek en ook niet in hun stemmotivatie. Allochtonen stemmen net zo goed op centropartijen of rechtse partijen. De Mouvement Réformateur heeft dat ook begrepen en probeert allochtone kleine zelfstandigen voor zich te winnen. In elk geval stemt een allochtoon in eerste instantie op ideologische gronden, pas dan zal hij eventueel op zoek gaan naar een vertegenwoordiger uit zijn eigen gemeenschap.

Is stemrecht een probaat middel om de spanningen in bepaalde wijken te temperen?

Jacobs: De meeste analyses gaan er toch vanuit dat Brussel relatief gespaard is gebleven van rellen omdat er een goed sociaal weefsel is van zelforganisaties, buurtwerkers, verenigingen. Er is ook een goede politieke vertegenwoordiging van allochtonen in Brussel, terwijl het in Frankrijk pover gesteld is met de doorstroming van allochtonen naar de lokale politiek. Het ontbreekt er aan kanalen om de problemen in de banlieues op de politieke agenda te plaatsen. Het is misschien niet de belangrijkste verklaring voor de onlusten in Frankrijk, maar het speelt zeker mee.

Allochtonen zijn in 2000 ook met eigen partijen naar de kiezer getrokken.

Jacobs: Er is een moslimpartijtje in Molenbeek en één in Anderlecht. Het ziet ernaaruit dat die terug hun kans zullen wagen. Als die elkaar geen concurrentie aandoen, kunnen ze maximaal één zetel halen op basis van het resultaat van de gewestverkiezingen. Dus de impact is eerder gering.

Valt er een grote toeloop te verwachten bij de niet-Belgen om te stemmen?

Jacobs: Allochtonen vonden het een belangrijk dossier. Tachtig à negentig procent was er voorstander van. Het was een symbolisch dossier over de aanvaarding van allochtonen in onze maatschappij. Maar of er nu een grote toeloop komt, durf ik te betwijfelen. Veel hangt af van wat de overheid doet om allochtonen over de streep te trekken. Het zou me niet verbazen als er grote verschillen zullen zijn tussen de gemeenten, naar gelang die meer of minder hun best doen om allochtonen te overtuigen om zich voor de gemeenteraadsverkiezingen in te schrijven. Wallonië is al begonnen met een informatiecampagne, maar in Vlaanderen en Brussel is daar nog niets van te

merken. In die zin is het belangrijk dat de federale overheid snel duidelijkheid schept over de juiste periode van inschrijving. We weten alleen dat die afloopt op 31 juli 2006.

Steven Van Garsse © Brussel Deze Week